

Θέσεις και προγραμματισμός δράσης της ΠΟΣΔΕΠ (2019-21)

22 Φεβρουαρίου 2019

1. Ποιοι είμαστε

Η Ενωτική Πρωτοβουλία ιδρύθηκε πριν από έξι χρόνια από καθηγητές και καθηγήτριες του Α.Π.Θ. Σκοπός όλων μας είναι να εκφράσουμε την ανάγκη και την επιθυμία της μεγάλης πλειοψηφίας των συναδέλφων του Α.Π.Θ. για ένα άλλο ύφος και ήθος του πανεπιστημιακού συνδικαλισμού, για τη χειραφέτηση της φωνής μας από κομματικές πειθαρχίες και σκοπιμότητες, την ενίσχυση της θεσμικής αυτοδυναμίας των ΑΕΙ από το κράτος, την κατοχύρωση του λειτουργήματός μας ως εκπαιδευτικών και ερευνητών, την αναβάθμιση της εσωτερικής δημοκρατίας, της κοινωνικής αποστολής και της ποιότητας του ελληνικού δημόσιου πανεπιστημίου.

Με την στήριξη πολλών συναδέλφων που την ανέδειξαν πρώτη δύναμη για τέσσερις διετίες στις εκλογές του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ και της έδωσαν θέση στα όργανα διοίκησης της ΠΟΣΔΕΠ, η Ενωτική Πρωτοβουλία καθιερώθηκε στη συνείδηση της πανεπιστημιακής κοινότητας ως η παράταξη των καθηγητών η οποία διατύπωσε μια ανεξάρτητη από κομματικές δεσμεύσεις φωνή για όλα τα θέματα που απασχολούν την ανώτατη εκπαίδευση, προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και απεγκλωβισμού από τις παθογένειες του παρελθόντος. Παράλληλα, ανέδειξε και πίεσε για την επίλυση προβλημάτων που απασχολούν την πανεπιστημιακή κοινότητα, αφουγκράστηκε τις πραγματικές αγωνίες των μελών της και αγωνίστηκε για την εκπροσώπηση των συμφερόντων της με όρους ακαδημαϊκότητας και ευπρέπειας.

2. Τι καταφέραμε

Η Ενωτική Πρωτοβουλία επιδίωξε να θέσει τις βάσεις για ένα συνδικαλιστικό όργανο το οποίο θα αναγνωρίζεται ως ένα αξιόπιστο κομμάτι της ακαδημαϊκής μας ζωής. Κατάφερε, στα έξι αυτά χρόνια, να αλλάξει το ύφος και το ήθος του λόγου που εκφέρει ο πανεπιστημιακός συνδικαλισμός και προσπάθησε με την εκπροσώπησή της στα όργανα της ΠΟΣΔΕΠ να χαράξει έναν νέο δρόμο, λειτουργώντας με πνεύμα διαλλακτικότητας και συναίνεσης, στη βάση του αυτονόητου και του ορθολογισμού, μακριά από παρωχημένες συνδικαλιστικές πρακτικές, κομματικές σκοπιμότητες και εξαρτήσεις.

Η Ενωτική Πρωτοβουλία ανέδειξε και συνέβαλε στην προώθηση ζωτικών οικονομικών αιτημάτων του κλάδου μας. Παρήγαγε και κατέθεσε θέσεις και προτάσεις για τα θεσμικά και

οικονομικά θέματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στάθηκε κριτικά απέναντι στην πολιτική όλων των κυβερνήσεων για τα Πανεπιστήμια και απέναντι στις πρυτανικές αρχές, όταν χρειάστηκε. Η εκπροσώπησή της στα όργανα της ΠΟΣΔΕΠ κέρδισε την αναγνώριση, καθώς αποτέλεσε πόλο σταθερότητας, επικοινωνιακού διαλόγου και συνεργασίας, και παρήγαγε θέσεις και προτάσεις για σημαντικά ζητήματα του κλάδου.

3. Το πολιτικό περιβάλλον

Τέσσερα χρόνια μετά την άνοδο στην εξουσία μιας κυβέρνησης που υποσχέθηκε πολλά, μπορεί κανείς να πει ότι επινοήθηκαν λύσεις με αδιαφανή κίνητρα, οι οποίες διαπνέονται από λαϊκισμό, εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων και έλλειψη ορθολογισμού. Η κυβέρνηση νομοθετεί αποσπασματικά, πρόχειρα και ευκαιριακά για θέματα της ανώτατης εκπαίδευσης, εκτός κάθε πλαισίου διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς, με τροπολογίες και διατάξεις εμβόλιμες σε άλλα νομοσχέδια, με ρυθμίσεις πελατειακού χαρακτήρα και χωρίς στρατηγικό σχεδιασμό πέραν της κατάργησης της τεχνολογικής εκπαίδευσης και της μετατροπής των ΤΕΙ σε ΑΕΙ.

Οι συνθήκες για το Πανεπιστήμιο παραμένουν κρίσιμες. Η αναδιαμόρφωση του χάρτη της ανώτατης εκπαίδευσης, η συνεχής υποχρηματοδότηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η έλλειψη διοικητικού και διδακτικού προσωπικού, οι καταρρέουσες κτιριακές υποδομές, οι τεράστιοι ανεξέλεγκτοι αριθμοί εισερχόμενων φοιτητών, οι συνεχείς αλλαγές του θεσμικού πλαισίου, η μη σύνταξη Οργανισμών και Εσωτερικών Κανονισμών οδηγούν στην πλήρη υποβάθμιση. Ο δρόμος για τον εκσυγχρονισμό των ελληνικών ΑΕΙ, την αναπτυξιακή τους προοπτική και τη θωράκιση της αυτονομίας και της δημοκρατικής λειτουργίας τους είναι μακρύς. Η ανάγκη ύπαρξης δυνατής φωνής εκ μέρους των καθηγητών είναι επιτακτική.

δ. Συγχωνεύσεις Πανεπιστημίων και ΤΕΙ

Τασσόμαστε **υπέρ του ενιαίου χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας** με τη στενή συνεργασία και συμπληρωματική λειτουργία Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων. Η διαδικασία συγχώνευσης πολλών ΤΕΙ με πανεπιστημιακά ιδρύματα αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εξελίξεις των τελευταίων ετών για την ανώτατη εκπαίδευση. Και όμως, αυτή η ιδιαίτερα σημαντική τομή για λόγους σκοπιμότητας, γίνεται χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς (δεν υπήρχε καν ως θέμα στον πολυδιαφημισμένο «Εθνικό Διάλογο για την Παιδεία») και με αποσπασματικές διαδικασίες, με κατ' ιδίαν διαβουλεύσεις του Υπουργείου Παιδείας με τα ιδρύματα. Αν και διακηρύσσεται από την Κυβέρνηση ότι οι πρωτοβουλίες αυτές εντάσσονται σε μια πολιτική ενοποίησης του χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, η πραγματικότητα είναι διαφορετική, καθώς:

α. Το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει ακόμη τεκμηριώσει με πειστικό τρόπο την αναγκαιότητα αυτής της μεταρρύθμισης και κυρίως της διαφαινόμενης κατάργησης του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

β. Η Ανεξάρτητη Αρχή για τη Διασφάλιση και Πιστοποίηση της Ποιότητας (ΑΔΙΠ) στην ετήσια έκθεσή της τονίζει ότι πρέπει να εξεταστεί η διατήρηση και αναβάθμιση του Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, με την ιδιαίτερη φυσιογνωμία και αποστολή του. Αντιθέτως το Υπουργείο Παιδείας κινείται στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση, χωρίς καμία αιτιολόγηση, πέραν της εξυπηρέτησης συγκεκριμένων συμφερόντων.

γ. Καμία σχετική συζήτηση δεν έγινε στα πλαίσια του πολυδιαφημισμένου «Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία» που διεξήχθη και ολοκληρώθηκε μόλις πριν ένα χρόνο. Η

υλοποιούμενη συγχώνευση των ΤΕΙ στα πανεπιστήμια αποτελεί ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο θα έπρεπε να είχε αναλυθεί και σχεδιαστεί συντεταγμένα. Η μεταρρύθμιση αυτή αποφασίστηκε μονομερώς από το Υπουργείο Παιδείας και ακολούθως μεθοδεύτηκε ακολουθώντας μια λογική «παζαριού» ή ανταποδοτικών οφελών.

δ. Οι ενέργειες και οι διαδικασίες για τη συγχώνευση ΤΕΙ με πανεπιστήμια, όμως, που ανακοινώνονται μέχρι σήμερα είναι αποσπασματικές, χωρίς σχέδιο και όραμα και κυρίως χωρίς ακαδημαϊκά και επιστημονικά κριτήρια. Πολλά τμήματα ΤΕΙ μετατράπηκαν συλλήβδην σε πανεπιστημιακά χωρίς τη θέσπιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ακαδημαϊκών κριτηρίων.

ε. Επιπλέον, η επιφαινόμενη διαδικασία συγχωνεύσεων των ΤΕΙ στα Πανεπιστήμια "δημιουργεί" πανεπιστημιακά τμήματα απομονωμένα γεωγραφικά σε διάφορες μικρές πόλεις για πελατειακούς λόγους.

Συμπερασματικά, τα ΤΕΙ μετά την ανωτατοποίησή τους απέκλιναν από τον αρχικό τους προσανατολισμό που ήταν η κάλυψη του χώρου της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης και με αυτή την έννοια απαιτούνταν ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου τους. Σε κάθε περίπτωση **απαιτείται η διατήρηση του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης με την έννοια της τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης δηλ. της απόκτησης τεχνικών γνώσεων και δεξιοτήτων**. Η Κυβέρνηση αντί να συμβάλλει στη διατήρηση και αναβάθμιση του Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης κινείται αποσπασματικά και προχωρεί στην κατάργηση του αδιαφορώντας για ένα συνολικό εθνικό διάλογο για την αναδιαμόρφωση του Ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας.

Ο μετασηματισμός των ΤΕΙ σε Πανεπιστήμια, θα μπορούσε να εξεταστεί στις περιπτώσεις τμημάτων τα οποία τόσο σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού όσο και σε επίπεδο υποδομών, εξελίχθηκαν τα τελευταία χρόνια σε πολύ ψηλά επίπεδα ποιότητας και για τα οποία έχουν ωριμάσει οι συνθήκες να αναβαθμιστούν. Αυτό θα μπορούσε να γίνει **στο πλαίσιο ενός γενικότερου στρατηγικού σχεδιασμού, ο οποίος θα προκύψει μετά από μελέτη και ουσιαστικό διάλογο με τα ιδρύματα εφαρμόζοντας τεκμηριωμένα ακαδημαϊκά κριτήρια και διαδικασίες**.

5. Αποδοχές και συντάξεις

Οι πανεπιστημιακοί καθηγητές πλήρωσαν πολύ βαρύ τίμημα για την οικονομική κρίση, υφιστάμενοι οριζόντιες περικοπές που άγγιξαν το 40%, περικοπές οι οποίες παραμένουν ακέραιες μόνο για τους πανεπιστημιακούς, σε αντίθεση με άλλες κατηγορίες ειδικών μισθολογίων για τα οποία υπήρξε πλήρης ή μερική αποκατάσταση. Και όχι μόνο αυτό, αλλά η κυβέρνηση προχώρησε στην ψήφιση ενός νέου μισθολογίου (Ν.4472/2017) με το οποίο μας emπαίζει, καθώς όχι μόνο δεν αποκαθιστά ούτε στο ελάχιστο τις αποδοχές των πανεπιστημιακών στα επίπεδα προ του 2012, όπως ζητά η απόφαση του ΣτΕ, αλλά επιπλέον μειώνει τις καθαρές αποδοχές μας. **Η διεκδίκηση κατάρτισης ενός νέου ειδικού μισθολογίου** το οποίο να αποκαθιστά πλήρως τις αποδοχές των πανεπιστημιακών καθηγητών στα επίπεδα του 2012 με βάση το πλαίσιο θέσεων της ΠΟΣΔΕΠ και σύμφωνα με την απόφαση 4741/2014 του ΣτΕ **παραμένει το πάγιο αίτημα μας**.

Η πρόσφατη απόφαση για την καταβολή των αναδρομικών για τα έτη 2015 και 2016 σύμφωνα με την απόφαση του ΣτΕ, καλύπτει ένα μόνο μέρος των απωλειών των προηγούμενων ετών και δεν αποκαθιστά τις αδικίες καθώς το νέο μισθολόγιο εξακολουθεί να παραμένει σε ισχύ.

Κρίσιμη η ανάδειξη των ιδιαίτερα χαμηλών επιπέδων των μισθών των πανεπιστημιακών καθηγητών τα οποία δεν συνάδουν με τα αυξημένα προσόντα, τα ειδικά καθήκοντα, το κύρος και τον κοινωνικό ρόλο του λειτουργήματος και του έργου που καλούνται να επιτελέσουν στην ελληνική κοινωνία ως ακαδημαϊκοί δάσκαλοι και ερευνητές.

Συνεχώς επιδεινούμενη βαίνει και η κατάσταση των συντάξεων των συναδέλφων που αφυπηρέτησαν. Με τους πρόσφατα ψηφισμένους νόμους για το συνταξιοδοτικό επιβάλλονται **νέες μειώσεις στις συντάξεις**, οι οποίες αθροιζόμενες στις προηγούμενες, **περικόπτουν πλέον το 55-58% των συντάξεων** σε σχέση με το επίπεδο που είχαν το 2009. Αποτέλεσμα της εφαρμογής των νόμων αυτών είναι η κατάρρευση των συντάξεων, με τις καθαρές αποδοχές της κύριας σύνταξης να κυμαίνονται από 1/1/2019, ανάλογα με τα έτη ασφάλισης και τη βαθμίδα, **στο επίπεδο των 1.000 έως 1.200 ευρώ το μέγιστο**. Οι συντάξεις αυτές δεν ανταποκρίνονται ούτε στο έργο που προσέφεραν αλλά ούτε και στις υψηλές ασφαλιστικές εισφορές που κατέβαλαν κατά τη διάρκεια τους εργασιακού τους βίου.

Η διεκδίκηση αξιοπρεπών αποδοχών και η αποκατάσταση των συντάξεων για τους πανεπιστημιακούς καθηγητές **θα πρέπει να αποτελεί στρατηγικό στόχο πρώτης προτεραιότητας** για τον κλάδο κινούμενη παράλληλα σε δυο άξονες: στον **πολιτικό** και τον **δικαστικό**.

Σε **πολιτικό επίπεδο**, βασικός στόχος αποτελεί η πίεση της κυβέρνησης αλλά και η δέσμευση της αντιπολίτευσης για τη θέσπιση ενός νέου μισθολογίου και βελτίωσης των όρων συνταξιοδότησης των μελών ΔΕΠ που να ανταποκρίνεται στο λειτούργημα που επιτελούν και στις υπηρεσίες που παρέχουν, στα αυξημένα προσόντα που διαθέτουν και τα ειδικά καθήκοντα που αναλαμβάνουν. Η πίεση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει δράσεις δημοσιοποίησης του προβλήματος, παραστάσεις στα υπουργεία αλλά και το έσχατο μέσο που διαθέτει ένα συνδικαλιστικό όργανο, αυτό της απεργίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την οργάνωση και την επιτυχία των δράσεων αυτών αποτελεί η αλλαγή της παθητικής στάσης των συναδέλφων και η ενεργός συμμετοχή τους στις δράσεις.

Η **δικαστική οδός**, με την άσκηση αγωγών, αποτελεί μια δυνατότητα η οποία, παρά τον γραφειοκρατικό και χρονοβόρο χαρακτήρα της, είναι ο μοναδικός τρόπος διεκδίκησης των περικοπών των μισθών προηγούμενων ετών. Η συνταγματικότητα του νέου μισθολογίου θα κριθεί σύντομα εκ νέου από το ΣτΕ με ενέργειες της ΠΟΣΔΕΠ.

Οι **χαμηλές συντάξεις**, ως αποτέλεσμα της γενικής εφαρμογής των ασφαλιστικών νόμων, μπορούν να αναταχθούν ριζικά μόνο **με εκ νέου αλλαγή του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος**. Επί μέρους βελτιώσεις είναι δυνατόν να επέλθουν με την **εξειδίκευση των όρων συνταξιοδότησης των μελών ΔΕΠ** στη βάση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους (π.χ. αναγνώριση ως συντάξιμων των ετών εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής).

6. Λειτουργία των πανεπιστημίων

α. Χρηματοδότηση πανεπιστημίων

Η συνεχής έως τώρα υποχρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης, με μειώσεις στους προϋπολογισμούς των ιδρυμάτων που ξεπερνούν το 70%, έχει οδηγήσει τα ιδρύματα σε **αδυναμία κάλυψης ακόμη και των ανελαστικών δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των υποδομών και του εξοπλισμού τους**. Παρόλο που η έκτακτη χρηματοδότηση των ΑΕΙ για το 2018 με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κρίνεται βέβαια θετικά, αυτή καλύπτει μόνο ένα μικρό μέρος των αναγκών ενώ για **να είναι δυνατή η αξιοποίησή της** για

τις πραγματικές ανάγκες των πανεπιστημίων, θα πρέπει να γίνεται με το κατάλληλο χρηματοδοτικό μέσο, τον τακτικό προϋπολογισμό των ιδρυμάτων, και μεσοπρόθεσμα **βάσει της κοστολόγησης** των βασικών και ανελαστικών δαπανών λειτουργίας των ιδρυμάτων.

Το Υπουργείο Παιδείας και η κυβέρνηση θα πρέπει να αναγνωρίσουν έμπρακτα τη συμβολή της ανώτατης εκπαίδευσης στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και να θέσουν σε προτεραιότητα την οικονομική στήριξή της, ως οφείλουν από το Σύνταγμα. **Διεκδικούμε πραγματική αύξηση δαπανών** για την Ανώτατη Εκπαίδευση και την Παιδεία συνολικά, για το σύνολο των εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών των πανεπιστημίων (εκπαιδευτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, υλικοτεχνική υποδομή, φοιτητική μέριμνα).

β. Υποστελέχωση των πανεπιστημίων και κάλυψη διδακτικών αναγκών

Οι ελλείψεις σε διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό στα πανεπιστήμια είναι μεγάλες, καθώς η αδυναμία ανανέωσης του προσωπικού τους τα τελευταία χρόνια οδήγησε σε απώλεια **του 30% περίπου των καθηγητών** τους, με συνέπεια να **έχουν δημιουργηθεί κενά σε ολόκληρα γνωστικά αντικείμενα**.

Αν και τα τελευταία δύο χρόνια δόθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας περίπου 900 νέες θέσεις ΔΕΠ στα Πανεπιστήμια, **αυτές σε καμιά περίπτωση δεν επαρκούν για να καλύψουν τα τεράστια κενά** που δημιουργήθηκαν τα τελευταία οκτώ έτη καθώς αποτελούν μόλις το 15% των κενών θέσεων.

Δυστυχώς, **η προσπάθεια αυτή σταμάτησε** καθώς φαίνεται ότι η κυβέρνηση επιλέγει την **ενίσχυση των νέων τμημάτων που προκύπτουν από τις συγχωνεύσεις πανεπιστημίων με ΤΕΙ και την αναπλήρωση των διδακτικών και μόνο αναγκών μέσω εμβλαωματικών λύσεων** με διδακτικό προσωπικό ετερογενούς σύνθεσης και πολλών ταχυτήτων (ακαδημαϊκοί υπότροφοι, μεταδιδάκτορες, μετατάξεις κ.ά.).

Διεκδικούμε την

(α) **Προκήρυξη νέων θέσεων καθηγητών στα πανεπιστήμια σε σταθερή βάση** οι οποίες θα καλύψουν διδακτικά και θα αναπτύξουν ερευνητικά τα γνωστικά αντικείμενα που εκλείπουν και κινδυνεύουν να χαθούν από τα τμήματα. Η διάθεση των νέων θέσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημαντική μείωση του προσωπικού των υπάρχοντων πανεπιστημίων και να μη αφορά αποκλειστικά στην ίδρυση νέων τμημάτων στο πλαίσιο συγχωνεύσεων πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

(β) **Άμεση προκήρυξη των θέσεων ΔΕΠ που κενώνονται** για οποιοδήποτε λόγο στο τμήμα του οικείου ΑΕΙ του οποίου η θέση κενώθηκε. **Επιτάχυνση της κατανομής από το Υπουργείο άγονων θέσεων** στο ίδιο τμήμα του οικείου ΑΕΙ που η εκλογή κατέστη άγονη.

(γ) **Αναγνώριση του ρόλου της συνιστώσας της έρευνας** αλλά και του ίδιου του πανεπιστημίου, το οποίο δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται απλώς ως ένα διδασκαλείο, του οποίου τα διδακτικά κενά πρέπει να καλυφτούν με κάθε δυνατό τρόπο, αλλά ως ένας χώρος παραγωγής και μετάδοσης της γνώσης.

γ. Έρευνα

Διαμόρφωση ενός **σταθερού, τακτικού και διαφανούς εθνικού πλαισίου χρηματοδότησης** της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, σε όλα τα επιστημονικά πεδία. Έμπρακτη αναγνώριση από την κυβέρνηση της συμβολής των πανεπιστημίων στην παραγωγή έρευνας

και καινοτομίας και στην συνεπαγόμενη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με την **περαιτέρω ενίσχυση της έρευνας και την προκήρυξη προγράμμάτων που να αφορούν όλους τους ερευνητές** με στόχο την ποιότητα της παραγόμενης έρευνας και όχι την ευκαιριακή απασχόλησή τους.

δ. Καθημερινότητα

Οι χώροι στους οποίους σπουδάζει και μορφώνεται η ελληνική νεολαία δεν μπορεί να αποτελούν χώρους τους οποίους λυμαίνονται εγκληματικές ομάδες που διακινούν και εμπορεύονται αποκάλυπτα ναρκωτικά στο φως της ημέρας, ανάμεσα στους φοιτητές μας, ανάμεσα σε όλους μας. Η πανεπιστημιακή κοινότητα δε μπορεί να επιτρέψει σε κάθε «συλλογικότητα» να αποκτά αυθαίρετα και ανενόχλητα στέγη, με την παράνομη κατάληψη πανεπιστημιακών χώρων. Το πανεπιστήμιο δεν αποτελεί κοινόχρηστος χώρος στον οποίο οποιοσδήποτε μπορεί να επιβάλλει αυθαίρετα και με τη βία την παρουσία και τις απόψεις του εκμεταλλευόμενος μια στρεβλή ερμηνεία της έννοιας του πανεπιστημιακού ασύλου.

Τα τελευταία 40 χρόνια, η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση ιδεών στο σύνολο της επικράτειας της χώρας αλλά και η ελευθερία στη ακαδημαϊκή έρευνα και διδασκαλία εντός των πανεπιστημίων, κατοχυρώνεται από το σύνταγμα και δεν κινδύνευσε ποτέ ούτε κινδυνεύει από επέμβαση της δημόσιας δύναμης. Αντίθετα, **η ακαδημαϊκή ελευθερία κινδυνεύει από τη δράση ομάδων** οι οποίες προσπαθούν να επιβάλουν διά της βίας την άποψή τους και από εγκληματικές ομάδες που δρουν στους χώρους των πανεπιστημίων εκμεταλλευόμενες ένα αναχρονιστικό θεσμό χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο εφαρμογής, αυτόν του πανεπιστημιακού ασύλου. **Η έννοια του πανεπιστημιακού ασύλου και της αναγκαιότητάς του θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στους πραγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν στη σύγχρονη εποχή τα πανεπιστήμια.**

Απαιτείται η **διαμόρφωση πλαισίου συνεργασίας των αρμόδιων φορέων της πολιτείας με τις αρχές των πανεπιστημίων για την κατάστροψη και εφαρμογή ενός επιχειρησιακού σχεδίου** αντιμετώπισης της εγκληματικότητας στους χώρους των πανεπιστημίων και της πρόληψης και αντιμετώπισης έκρυθμων καταστάσεων που προκαλούνται από τη δράση ομάδων που καταστρέφουν τη δημόσια περιουσία και θέτουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Τα ακραία φαινόμενα, όπως η συστηματική διακίνηση ναρκωτικών στους πανεπιστημιακούς χώρους, πρέπει να αντιμετωπίζονται χωρίς υπεκφυγές και καθυστέρηση.

ε. Θεσμικό πλαίσιο της ανώτατης εκπαίδευσης

Θέσπιση ενός θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Α.Ε.Ι. το οποίο θα δίνει αναπτυξιακή ώθηση στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας μας αντικαθιστώντας το γραφειοκρατικό και συγκεντρωτικό μοντέλο διαχείρισης των Α.Ε.Ι. του ν. 4495/2017 που μας επιστρέφει στη δεκαετία του '80. Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης θα πρέπει να είναι **αποτέλεσμα ουσιαστικού διαλόγου** με την πανεπιστημιακή κοινότητα. Το Υπουργείο Παιδείας οφείλει επιτέλους να σταματήσει να ρυθμίζει το θεσμικό πλαίσιο της ανώτατης εκπαίδευσης με διατάξεις σε άσχετους νόμους και αποσπασματικές τροπολογίες επί τροπολογιών της τελευταίας στιγμής, χωρίς να έχει προηγηθεί καμία απολύτως συζήτηση μέσα στη Βουλή και διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η **ενίσχυση της αυτονομίας των πανεπιστημίων**, δηλ. της δυνατότητας θέσπισης κανόνων οργάνωσης και λειτουργίας τους, αποτελεί πάγιο αίτημα της πανεπιστημιακής κοινότητας η δε αυτοδιοίκηση των ιδρυμάτων αποτελεί συνταγματική επιταγή. Το ισχύον νομικό πλαίσιο, όπως και το προηγούμενο, υποχρεώνει τα ιδρύματα στη σύνταξη Οργανισμού και

Εσωτερικού Κανονισμού, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα στα Α.Ε.Ι. να ρυθμίσουν από μόνα τους έναν μεγάλο αριθμό θεμάτων που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία τους. Είναι αναγκαίο και ανεξάρτητο από τις όποιες συγκυριακές νομοθετικές ρυθμίσεις **να συνταχθούν το συντομότερο, πέραν των Οργανισμών, και οι Εσωτερικοί Κανονισμοί των Ιδρυμάτων**, οι οποίοι εξειδικεύουν τους κανόνες λειτουργίας και οργάνωσής τους.

Ενωτική Πρωτοβουλία